

Warszawa, dnia 5 czerwca 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3.056.5.2020

Odpowiadając na petycję z dnia 30 marca 2020 r. przekazaną przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przy piśmie z dnia 6 kwietnia 2020 r. Nr DDP.II.055.12.1.2020.NK w sprawie dotyczącej wprowadzenia zwolnienia z podatku dochodowego renty socjalnej od 2021 r., uprzejmie informuję.

Kwestię opodatkowania dochodów osiąganych przez osoby fizyczne reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą PIT”.

Opodatkowanie emerytur i rent wynika z obowiązującego systemu podatkowego i znajduje „systemowe” uzasadnienie. Stosownie bowiem do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy PIT, składki – określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – zapłacone w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe podatnika oraz osób z nim współpracujących, albo potrącone w roku podatkowym przez płatnika ze środków podatnika, podlegają odliczeniu od dochodu, który stanowi podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Skoro zatem kwoty składek na ubezpieczenia społeczne obniżają podstawę opodatkowania, uzasadnionym i sprawiedliwym jest, aby opodatkowaniu podlegały świadczenia będące następstwem tych składek, czyli emerytury i renty.

Należy także wspomnieć, że w momencie wprowadzenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 1991 r. wszystkie krajowe emerytury i renty zostały ubruttowione, tak aby po pobraniu podatku otrzymywane przez emeryta świadczenie nie było niższe niż przed wprowadzeniem podatku dochodowego.

Stąd też zgodnie z przepisami ustawy PIT, emerytura i renta, w tym renta socjalna, stanowi źródło przychodu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 7 ustawy PIT i podlega opodatkowaniu według obowiązującej skali podatkowej.

Ponadto uprzejmie wyjaśniam, że w ustawie PIT istnieją regulacje, które uwzględniają sytuację osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej, zdrowotnej, materialnej, a do tej grupy podatników należy duża część rencistów i osób niepełnosprawnych.

Przykładowo, zwolnieniem od podatku objęte są:

- dodatek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny (pkt 8),
- zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci:
  - z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z funduszy związków zawodowych lub zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra – niezależnie od ich wysokości,
  - z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 6 000 zł (a w 2020 r. 10 000 zł¹⁾) pkt 26,
- świadczenia otrzymane z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym (pkt 26a),
- świadczenia z pomocy społecznej (pkt 79),
- wartość świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów dotyczących emerytów i rencistów z tytułu abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych (pkt 87),
- świadczenie uzupełniające otrzymane zgodnie z przepisami o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji²⁾ (pkt 100a).

Ponadto stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, odliczeniu od dochodu przed opodatkowaniem podlegają wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesione w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne. Zatem ulgą objęte są wydatki poniesione na rehabilitację osób niepełnosprawnych, niezależnie od ich wieku. Jeżeli osoby te, bądź podatnicy, na których utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne ponoszą wydatki na cele rehabilitacyjne, wymienione w zamkniętym katalogu (15 różnych rodzajów wydatków, z których zdecydowana większość podlega odliczeniu w całości) to mogą skorzystać z odliczenia.

Z preferencji tej każdego roku korzysta ponad milion podatników. Bardziej szczegółowe informacje, wraz z przykładami korzystania z ulgi rehabilitacyjnej zawiera broszura informacyjna przygotowana przez Ministerstwo Finansów, opublikowana na stronie internetowej pod adresem: <https://www.podatki.gov.pl/abc-podatkow/broszury-informacyjne/broszury-pit/>

Warto również wskazać, że przez ostatnie lata wprowadzono korzystne zmiany w uldze rehabilitacyjnej, w tym między innymi podwyższono limit dochodów osoby niepełnosprawnej dla ustalenia, czy pozostaje ona na utrzymaniu osoby bliskiej.

Zgodnie z art. 26 ust. 7e ustawy PIT³⁾ osoba niepełnosprawna pozostająca na utrzymaniu podatnika – to osoba niepełnosprawna, będąca dla podatnika: współmałżonkiem, dzieckiem własnym, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie, pasierbem, rodzicem, rodzicem współmałżonka, rodzeństwem, ojczymem, macochą, zięciem lub synową, której roczne dochody uzyskane w 2020 r. nie przekraczają kwoty 14 400 zł⁴⁾, co stanowi

---

¹⁾ Zgodnie z art. 521 pkt 2 ustawy PIT w 2020 r. limit wynosi 10 000 zł.

²⁾ Zob. ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z poz. 1622).

³⁾ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.).

⁴⁾ W 2019 r. kwota ta wynosiła 13 200 zł.

dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego⁵⁾.

Przy czym do dochodów osoby niepełnosprawnej nie wlicza się 13. emerytury, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia uzupełniającego⁶⁾ oraz alimentów na rzecz dzieci:

- małoletnich,
- bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- dorosłych do ukończenia przez nie 25. roku życia, uczących się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązujących także w innych niż Polska państwach, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej lub dochodów z kapitałów pieniężnych opodatkowanych jednolitą 19% stawką podatku, lub uzyskały przychody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148⁷⁾, w łącznej wysokości przekraczającej 3089 zł, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Jak już wspomniano dochody z emerytur i rent, w tym renty socjalnej, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych przy zastosowaniu skali podatkowej. Stawki podatku dochodowego wynoszą: dla dochodów (podstawy obliczenia podatku) nieprzekraczających kwoty 85 528 zł – 17%⁸⁾ i 32% od nadwyżki ponad tę kwotę. Od tak obliczonego podatku podatnik odlicza kwotę zmniejszającą podatek. Od rozliczenia za 2017 r. – kwota ta jest różna w zależności od wysokości dochodu podatnika. Przy czym wysokość tej kwoty jest preferencyjna dla podatników o najniższych dochodach.

Ponadto podatnik, obliczając podatek, ma prawo skorzystać z przysługujących mu odliczeń od podatku, w tym z możliwości odliczenia zapłaconej składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Taki sposób opodatkowania dochodów powoduje, że efektywne (rzeczywiste) opodatkowanie dochodów podatników tego podatku kształtuje się na poziomie 8,88%, w tym podatników pierwszego przedziału skali podatkowej – 7,52%, natomiast drugiego przedziału skali – 15,54%⁹⁾. Przy czym dane te nie uwzględniają obniżenia stawki podatkowej w skali podatkowej z 18% do 17% wprowadzonego od 1 października 2019 r.

Z wprowadzonych przez ostatnie lata rozwiązań w podatku dochodowym od osób fizycznych wpływających na poprawę sytuacji materialnej podatników o najniższych dochodach, korzystają również osoby niepełnosprawne.

Pana postulat dotyczy zwolnienia z podatku rent socjalnych. Należy podkreślić, iż renty i emerytury stanowią jedno źródło przychodów. Zatem ewentualna decyzja o zwolnieniu z podatku rent musiałaby dotyczyć również emerytur. Wszelkie zmiany podatkowe, które wiązałyby się z obniżeniem wpływów z podatku dochodowego muszą być szczególnie uzasadnione, w szczególności w okresie spowolnienia gospodarczego wywołanego epidemią.

---

⁵⁾ Renta socjalna od 1 marca 2020 r. wynosi 1 200 zł.

⁶⁾ Świadczenie otrzymywane na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).

⁷⁾ Są to wolne od podatku przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, otrzymane przez podatnika do ukończenia 26. roku życia.

⁸⁾ Stawka podatku obowiązująca od 1 października 2019 r.; wcześniej obowiązywała stawka 18%.

⁹⁾ Na podstawie danych wynikających z rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2018 r., str. 17, <https://www.podatki.gov.pl/pit/abc-pit/statystyki/>.

Obecnie w Ministerstwie Finansów nie są prowadzone prace zmierzające do zwolnienia z podatku rent, w tym renty socjalnej.

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Aleksander Łożykowski
Dyrektor Departamentu
Podatków Dochodowych
/podpisano kwalifikowanym podatkiem
dochodowym/

W związku z rozpoczęciem stosowania z dniem 25 maja 2018 r. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L. 2016.119.1 z 04.05.2016 r.), dalej RODO uprzejmie informujemy:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Finansów z siedzibą w Warszawie 00-916, ul. Świętokrzyska 12.
2. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych możliwy jest pod adresem – IOD@mf.gov.pl
3. Pani/Pana dane przetwarzane są w celu realizacji ustawowych zadań Administratora, na podstawie przepisów prawa, w szczególności: art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.
4. W związku z przetwarzaniem danych w celach wskazanych w pkt 3, Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców danych osobowych. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty uprawnione do odbioru Pani/Pana danych, w tym państwa trzecie, nienależące do UE, w uzasadnionych przypadkach i na podstawie odpowiednich przepisów prawa.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania, lecz nie krócej niż okres wskazany w przepisach o archiwizacji.
6. W związku z przetwarzaniem przez Administratora Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo do:
  - ✓ dostępu do treści danych, na podstawie art. 15 RODO z zastrzeżeniem, że udostępniane dane osobowe nie mogą ujawniać informacji niejawnych, ani naruszać tajemnic prawnie chronionych, do których zachowania zobowiązany jest Administrator oraz z zastrzeżeniem art. 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
  - ✓ sprostowania danych, na podstawie art. 16 RODO;
  - ✓ ograniczenia przetwarzania danych, na podstawie art. 18 RODO.
7. Podanie danych osobowych jest obligatoryjne na mocy przepisów prawa.
8. W przypadku uznania, iż przetwarzanie przez Administratora Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy prawa, przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
9. Przetwarzanie Pani/Pana danych może odbywać się w sposób zautomatyzowany, co może wiązać się ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji, w tym z profilowaniem, które wykonywane jest przez Administratora na mocy obowiązujących przepisów prawa. Dotyczy to poniższych przypadków:
  - ✓ dokonywania oceny ryzyka naruszenia prawa, gdzie ocena ta dokonywana jest na podstawie danych zadeklarowanych w złożonych dokumentach, w oparciu o ustalone kryteria.
  - ✓ dokonywania oceny ryzyka naruszenia prawa, gdzie ocena ta dokonywana jest na podstawie danych pozyskiwanych z dostępnych publicznie rejestrów oraz portali społecznościowych, w oparciu o ustalone kryteria.Konsekwencją dokonanej oceny, w powyższych przypadkach, jest automatyczne zakwalifikowanie do grupy ryzyka, gdzie kwalifikacja do grupy nieakceptowalnego ryzyka może skutkować zmianą relacji i podjęciem dodatkowych czynności przewidzianych prawem.